

ЗВІТ ПРО НАУКОВУ РОБОТУ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗА 2023 р.

Кафедральна тема: «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти Романюк С.З.

Термін виконання – 2021-2025 рр.

Кількість виконавців – 286 (з них 17 штатних співробітників, з яких: 2 доктори наук, професори, 13 кандидатів наук, 1 доктор філософії, 1 асистент, 269 студентів)

Етап НДР:

Модернізація змістового та операційно-діяльнісного компонентів професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів.

Проблематика дослідження:

Аналіз досвіду модернізації професійної підготовки фахівців у ЄПВО, функціональної моделі удосконалення цього процесу в Україні.

Мета і основні завдання НДР на звітний рік

Мета: Визначити теоретико-методологічні основи модернізації змістового та операційно-діяльнісного компонентів підготовки фахівців у європейському просторі вищої освіти і науки.

Завдання, які вирішувались: участь у наукових міжнародних і всеукраїнських конференціях, симпозіумах, тематичних семінарах, «круглих столах» з актуальних проблем модернізації професійної підготовки фахівців в умовах інтеграційних процесів у Європейському просторі вищої освіти і науки; розроблення навчально-методичних посібників та підготовка наукових і науково-методичних публікацій викладачами за науковою тематикою кафедри; впровадження результатів науково-дослідної роботи в процес підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта» та підвищення кваліфікації вчителів початкових класів Чернівецької області.

Наукові результати виконання НДР

Згідно мети та завдань наукової проблеми дослідження кафедри вивчався досвід модернізації професійної підготовки фахівців у ЄПВО, функціональна модель удосконалення цього процесу в Україні. На цьому етапі здійснено аналіз стану розробленості проблеми у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі; з урахуванням новітніх наукових досліджень уточнено сутність таких ключових понять: «модернізація професійної підготовки», «операційно-діяльнісний компонент»,

«інноваційні технології навчання», «освіта в умовах воєнного стану», «медіакомпетентність в освітньому процесі», «дидактична культура педагога», «рефлексія як складова оцінювання»; визначено теоретико-методологічні основи модернізації змістового та операційно-діяльнісного компонентів підготовки фахівців у європейському просторі вищої освіти і науки; обґрунтовано потребу модернізації професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів та її практичну реалізацію.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес:

- оновлення, розробка та впровадження навчальних курсів для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів: «Загальні основи педагогіки та історія її розвитку», «Теорія та методика виховання», «Педагогіка партнерства та лідерства», «Сучасні інформаційні технології в діяльності вчителя початкових класів», «Основи педагогічної майстерності та творчості вчителя», «Методика навчання української мови як державної в школах з мовами навчання національних меншин», «Педагогічна культура вчителя», «Сучасні технології виховання», «Проблеми сучасного уроку в початковій школі», «Підвищення кваліфікації та сертифікація вчителя НУШ», «Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів», «Профілактика булінгу та різних проявів насильства в роботі з молодшими школярами», «Коучинг в освіті» (ОР «Бакалавр»); «Актуальні проблеми початкової школи», «Порівняльна педагогіка», «Інноваційні технології виховання», «Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів», «Особливості та профілактика професійного вигорання», «Культура фахового мовлення вчителя», «Професійна рефлексія вчителя початкової школи», «Лідерський потенціал та академічна свобода вчителя Нової української школи», «Забезпечення якості освіти». «Психологія професійної діяльності вчителя початкових класів» (ОР «Магістр»).

- підготовка та публікація навчальних, навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій (*список додається*);

- підготовка дисертаційного дослідження Білоус О.В. на тему: «Формування рефлексивної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі професійного становлення в закладах вищої освіти» – 011 «Освітні, педагогічні науки» (*здобувач кафедри*).

- проведення навчальних занять із слухачами курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, семінарів і тренінгів у рамках реалізації положень Концепції «Нова українська школа» з педагогами-практиками м.Чернівці і Чернівецької області.

Науково-дослідна робота викладачів кафедри:

Підготовлено:

статей – 26;

тези доповідей на конференціях – 12, з них – матеріалів міжнародних наукових конференцій - 7; матеріали всеукраїнських конференцій - 3; матеріалів закордонних конференцій - 2; публікації у студентських конференціях – 51, з них 43 – матеріали студентської конференції Чернівецького національного університету; підручників – 0; навчально-методичних посібників – 1; методичних рекомендацій - 2; статей у закордонних монографіях – 1.

Зв'язок наукової роботи викладачів кафедри із освітнім процесом:

• відповідність тематики магістерських робіт науковій тематиці кафедри:

• *денна форма навчання:*

- Тимків Іванна: «Реалізація інтегративного підходу у процесі навчання грамоти молодших школярів» (наук. кер. – проф. Романюк С.З.)
- Бигар Віталія: «Використання комп'ютерних ігор як засобу навчання школярів на уроках інформатики в початкових класах» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
- Токарь Наталія: «Організація дослідницької діяльності молодших школярів у процесі розв'язування задач на уроках математики» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
- Федорук Софія: «Формування духовно-моральних цінностей молодших школярів засобом факультативного курсу «Хто я?»» (наук. кер. – доц. Гордійчук О.Є.)
- Нікіфоряк Марія: «Мовленнєвий розвиток учнів молодшого шкільного віку засобами усної народної творчості» (наук. кер. – доц. Мафтин Л.В.)
- Скидан Світлана: «Педагогічні умови формування у молодших школярів наукового світогляду в процесі вивчення природничої освітньої галузі» (наук. кер. – доц. Шевчук К.Д.)
- Крижановська Вікторія: «Виховання здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів засобами українських народних традицій» (наук. кер. – доц. Бигар Г.П.)
- Паук Анастасія: «Розвиток читацького інтересу молодших школярів засобами буктрейлера» (наук. кер. – доц. Піц І.І.)
- Григорчук Аліна: «Формування у молодших школярів здатності до рефлексії на уроках математики у початковій школі» (наук. кер. – доц. Нікула Н.В.)
- *заочна форма навчання:*
- Мелешук Інна: «Формування мовленнєвої компетентності учнів початкових класів засобами BYOD технологій» (наук. кер. – проф. Романюк С.З.)
- Гуйван Яна: «Використання електронних освітніх ігрових ресурсів у процесі вивчення математики в початковій школі» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)

- Нижник Ілона: «Формування математичної компетентності молодших школярів засобами моделювання» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
- Піць Наталія: «Розвиток самостійної пізнавальної діяльності молодших школярів засобами дистанційного навчання.» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
- Скрипник Богдана: «Особливості використання технології “Перевернутого навчання” на уроках математики в початковій школі» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
- Гаврилюк Олеся: «Використання технології випереджувального навчання на уроках математики у початковій школі» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
- Бурак Марія-Євгенія: «Виховання молодших школярів на традиціях українського козацтва в умовах воєнного стану» (наук. кер. – доц. Мафтин Л.В.)
- Жар Марина: «Особливості взаємодії вчителя сучасної початкової школи з гіперактивними школярами» (наук. кер. – доц. Мафтин Л.В.)
- Мельничук Сніжана: «Агресивність у поведінці учнів молодшого шкільного віку та шляхи її корекції» (наук. кер. – доц. Мафтин Л.В.)
- Чабанюк Богдана: «Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів засобами українського фольклору» (наук. кер. – доц. Мафтин Л.В.)
- Грифлюк Ангеліна: «Формування рефлексивно-аналітичних навичок молодших школярів в процесі вивчення природничої освітньої галузі» (наук. кер. – доц. Шевчук К.Д.)
- Климчук Анастасія: «Організація інтерактивної навчальної взаємодії молодших школярів в процесі вивчення природничої освітньої галузі» (наук. кер. – доц. Шевчук К.Д.)
- Чоп'юк Ірина: «Педагогічні умови навчання молодших школярів природничої освітньої галузі засобами комп'ютерних технологій» (наук. кер. – доц. Шевчук К.Д.)
- Дідик Валентина: «Дидактичні умови формування рефлексивних умінь молодших школярів на уроках інформатики» (наук. кер. – доц. Предик А.А.)
- Корбу Ірина: «Організація роботи молодших школярів на уроках інформатики засобами Інтернет-середовища» (наук. кер. – доц. Предик А.А.)
- Библюк Марія: «Активізація пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках літературного читання засобами антиципації» (наук. кер. – доц. Піц І.І.)
- Дарійчук Крістіна: «Використання мережевих освітніх технологій на уроках літературного читання у початковій школі» (наук. кер. – доц. Піц І.І.)

- Грінка Юлія: «Формування культури навчальної діяльності молодших школярів в умовах Нової української школи» (наук. кер. – доц. Бигар Г.П.)
  - Туліка Любов: «Формування психосоціальної компоненти здоров'я молодших школярів в умовах Нової української школи» (наук. кер. – доц. Бигар Г.П.)
  - Коваль Ольга: «Розвиток мотивації учіння дитини з особливими освітніми потребами» (наук. кер. – доц. Гордійчук О.Є.)
  - Маркевич Віталіна: «Педагогіка партнерства вчителя та асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі» (наук. кер. – доц. Гордійчук О.Є.)
  - Солован Валерія: «Організація індивідуалізованого та диференційованого навчання в інклюзивному класі» (наук. кер. – доц. Гордійчук О.Є.)
  - Генкул Христина: «Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів засобами проектних технологій» (наук. кер. – доц. Костащук О.І.)
  - Межакова Анастасія: «Розвиток мовлення учнів початкової школи із застосуванням мультимедійних засобів» (наук. кер. – доц. Костащук О.І.)
  - Штефлюк Тетяна: «Педагогічні умови становлення соціального статусу молодшого школяра» (наук. кер. – доц. Костащук О.І.)
  - Павлюк Марія: «Розвиток інтелектуальної обдарованості молодших школярів в освітньому процесі початкової школи» (наук. кер. – доц. Нікула Н.В.)
  - Капанюк Марія: «Використання STEAM-технологій на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі» (наук. кер. – доц. Шульга А.В.)
  - Катеринюк Діана: «Формування самоставлення молодших школярів методами арт-терапії» (наук. кер. – доц. Шульга А.В.)
  - Коллау Світлана: «Використання програмного забезпечення інтерактивної дошки на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі» (наук. кер. – доц. Шульга А.В.)
  - Ямніцька Руслана: «Використання засобів зворотного зв'язку в процесі дистанційного навчання молодших школярів» (наук. кер. – доц. Шульга А.В.)
  - Леферович Ульяна: «Творче самовираження молодших школярів у процесі взаємодії школи та закладів позашкільної освіти» (наук. кер. – доц. Маковічук О.В.)
- для читання лекцій, проведення семінарських занять використовуються такі навчальні посібники та методичні рекомендації:

1. **Романюк С.З., Костащук О.І.** Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова) : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. 175 с.
2. **Мафтин Л.В.** Культура фахового мовлення вчителя: метод. реком. до вивчення курсу. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 84 с.
3. **Шевчук К.Д.** Еколого-краєзнавча робота з учнями початкових класів. *Методичні рекомендації*. Чернівці: Чернівецький національний університет. 2023. 45с.

3. НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ ЗА ЗВІТНИЙ РІК

3.1 Захищені дисертації за 2023 р. -

3.2 РОБОТА АСПИРАНТУРИ, ДОКТОРАНТУРИ:

- спеціальність 011 «Освітні/педагогічні науки»;
- спеціальність 015 «Професійна освіта» – спеціалізація: «теорія і методика професійної освіти»;
- кількість кандидатських дисертацій, рекомендованих до захисту – 0;
- кількість захищених кандидатських дисертацій – 0;
- кількість захищених докторських дисертацій – 0.
- кількість докторських дисертацій, поданих до захисту – 0;

4. ІНШІ ФОРМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

4.1 Робота в спеціалізованих вчених, експертних радах, методичних комісіях МОНУ:

проф. Іванчук М.Г.:

- Член спеціалізованої вченої ради Д 26.053.10 в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова по захисту кандидатських та докторських дисертацій зі спеціальності 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія;
- Член редакційної колегії науково-методичного журналу «Освітній простір. Глобальні, регіональні та інформаційні аспекти» Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області;
- Член редакційної колегії журналу «Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки»

проф. Романюк С.З.

- Член науково – методичної комісії сектору фахової передвищої освіти Науково – методичної ради Міністерства освіти і науки України.

- Член експертної групи проектів підручників – 1-5 класів (Українська мова для нацменшин) закладів загальної середньої освіти Міністерства освіти і науки України;
- Член експертної групи проектів підручників для учнів 3-х класів закладів загальної середньої освіти Міністерства освіти і науки України.
- Член наукової ради журналу «Studia Gdanskie. Wzrost i rzeczywistosc» Гданської вищої школи гуманістичної (Польща).
- Член редакційної колегії фахового журналу «Гірська школа Українських Карпат» (ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

4.2 Рецензування, опонування та керівництво дисертацій:

Проф. Романюк С.З.

керівництво дисертаціями:

- дисертаційне дослідження аспіранта кафедри Спорняк А.В. на тему: «Професійний саморозвиток майбутніх учителів початкових класів в умовах неформальної освіти» – 011 «Освітні, педагогічні науки»

Проф. Федірчик Т.Д.

керівництво дисертаціями:

- кандидатська дисертація Білоус О.В. на тему: «Формування рефлексивної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі професійного становлення в закладах вищої освіти» – 011 «Освітні, педагогічні науки» (здобувач кафедри).

4.3 Редагування монографій, підручників, посібників, наукових журналів і т.п.:

проф. Іванчук М.Г.

рецензування:

- Здійснювала експертизу поданих матеріалів (статей) до журналу «Науковий часопис» Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки», як член редакційної колегії науково-методичного видання.

проф. Романюк С.З.

Член оргкомітету:

- Регіонального науково-методичного семінару-практикуму: «Особливості організації технологічної освітньої галузі в Новій українській школі та дошкіллі», 24 квітня 2023 р., м. Луцьк.
- Онлайн-вебінару з нагоди Міжнародного дня протидії булінгу «Булінг в освітньому середовищі: механізми реагування та профілактики», 4 травня 2023 р., м. Івано-Франківськ.
- Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи», 12 травня 2023 р., м. Рівне.
- III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа в дії: актуальні проблеми методик навчання та стратегії розвитку початкової освіти». 18 травня 2023 р., м. Рівне.

рецензування:

- Мафтин Л.В. Культура фахового мовлення вчителя: метод. реком. до вивчення курсу. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 84 с.

доц. Мафтин Л.В.

рецензування:

- Шевчук К.Д. Еколого-краєзнавча робота з учнями початкових класів. *Методичні рекомендації*. Чернівці: Чернівецький національний університет. 2023. 45с.

доц. Предик А.А.

Член оргкомітету:

- Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір», 4 травня 2023 р., м. Суми.

4.4 Співпраця зі школами, гімназіями і т.п.:

- Кафедра співпрацює з Чернівецьким ліцеєм № 20 Чернівецької міської ради, Чернівецьким ліцеєм № 7 Чернівецької міської ради, Чернівецьким ліцеєм № 8 імені Тараса Григоровича Шевченка Чернівецької міської ради, Чернівецьким ліцеєм №16 ім. Ю. Федьковича Чернівецької міської ради, Чернівецьким ліцеєм № 19 імені Ольги Кобилянської Чернівецької міської ради, Чернівецьким ліцеєм № 5 "Оріяна" Чернівецької міської ради, Чернівецькою гімназією № 9 Чернівецької міської ради, Чернівецьким ліцеєм № 22 імені Антона Кохановського Чернівецької міської ради, Чернівецькою загальноосвітньою школою I-III ступенів №1 Чернівецької міської ради, Коровійським ліцеєм Чернівецької міської ради, Годилівським закладом

загальної середньої освіти I-III ступенів Великокучурівської сільської ради Чернівецького району Чернівецької області, Відділом освіти, культури, молоді та спорту Великокучурівської сільської ради Чернівецького району Чернівецької області, Українською школою «СЕРДЕНЬКО» імені Василя Стуса (м. Атверпен, Бельгія), Початковою школою nr 8 ім. Лесі Українки з українською мовою навчання в м. Бартошице, Польща.

- У рамках співпраці в Чернівецькому ліцеї №22 імені Антона Кохановського Чернівецької міської ради (директор Бабій Л.І.) проведено освітній тренінг на тему: “Векторне подолання освітніх втрат: розвиток критичного мислення здобувачів загальної середньої освіти” (модератори доц. Шевчук К.Д., доц. Піц І.І.). (21.09.2023 р.)

4.5 Заходи, що здійснювалися спільно з науковими установами НАНУ і галузевими академіями наук України, ЗВО України та іншими освітніми установами.

Кафедра підтримує тісні творчі зв'язки з науковими установами Академії педагогічних наук України (Інститут проблем виховання, Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих, Інститут вищої освіти), Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Національним педагогічним університетом імені М.Драгоманова, Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Вінницьким державним педагогічним університетом імені М.Коцюбинського, Прикарпатським національним університетом імені В.Стефаника, Творчою навчально-науковою лабораторією «Гірська школа Українських Карпат» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Тернопільським національним університетом імені В.Гнатюка, Переяслав-Хмельницьким державним педагогічним університетом ім. Г.Сковороди, Рівненським державним гуманітарним університетом, Кам'янець – Подільським національним університетом імені Івана Огієнка, Чернівецьким інститутом післядипломної педагогічної освіти, Національним університетом «Острозька академія», Львівським державним університетом безпеки життєдіяльності, Чернівецькою філією державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, Мукачівським державним університетом, Комунальною установою «Міський центр професійного розвитку педагогічних працівників», Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Національним університетом «Львівська політехніка», Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка, Коломийським педагогічним фаховим коледжем.

4.5.1 Великодній міжвузівський вебінар-практикум «Дивосвіт української писанки» (12 квітня 2023 року)

Організатор: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (кафедра педагогіки та методики початкової освіти), завідувач кафедри докт.пед.наук, проф. **Романюк Світлана Захарівна.**

Співорганізатори:

- Волинський національний університет імені Лесі Українки;
- Маріупольський державний університет.

Проблемні питання вебінару-практикуму: історія писанки й писанкарства, його традиції, символіка, регіональні особливості; декорування писанки.

4.5.2 Онлайн-вебінар з нагоди Міжнародного дня протидії булінгу «Булінг в освітньому середовищі: механізми реагування та профілактики» (4 травня 2023 року)

Організатор: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, кафедра початкової освіти Педагогічного факультету Творча навчально-наукова лабораторія «Гірська школа Українських Карпат»

Навчально-науковий центр педагогіки і психології вищої освіти

Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem»

Співорганізатори:

- **Навчально-наукова лабораторія «Теорія і практика розвитку НУШ» кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;**
- Гданська Вища Гуманістична Школа м. Гданськ, Республіка Польща;
- Навчально-науковий інститут педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
- Департамент освіти та науки Івано-Франківської міської ради;
- Відділ ювенальної превенції управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області;
- Відділ комунікацій та правопросвітництва регіонального центру з надання БВПД в Івано-Франківській області.

Наукова проблематика конференції:

1. Освітній булінг: практики подолання.
2. Булінг як актуальна соціально-педагогічна проблема.
3. Булінг очима дитини: причини і наслідки.
4. Практикум.

4.5.3 Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи» (12 травня 2023 року)

Організатори:

- Рівненський державний гуманітарний університет (кафедра теорії і методики виховання)
- Регіональний комплексний Науково-методичний центр інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ

Співорганізатори:

- Факультет соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
- Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (кафедра педагогіки та методики початкової освіти)
- Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Наукова проблематика конференції:

1. Соціокультурні трансформації освітнього простору НУШ в умовах війни в Україні
2. Світовий досвід підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності
3. Організаційно-педагогічне забезпечення підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в умовах інтеграції до європейського освітнього простору
4. Стан підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в сучасних закладах вищої освіти України
5. Інноваційні технології підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ
6. Виховна діяльність в умовах інклюзивної освіти в просторі НУШ
7. Перспективи підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності: національний вимір змін.
8. Наукові розвідки молодих вчених та здобувачів вищої освіти.

4.5.4 III Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Нова українська школа в дії: актуальні проблеми методик навчання та стратегії розвитку початкової освіти» (18 травня 2023 року)

Організатори:

- Рівненський державний гуманітарний університет
- Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Співорганізатори:

- Інститут педагогіки НАПН України, відділ початкової освіти імені О. Я. Савченко;
- Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»;
- Волинський національний університет імені Лесі Українки;
- Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка;
- Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка;
- Львівський національний університет імені Івана Франка;

- Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;
- **Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича;**
- ВСП Сарненський педагогічний фаховий коледж РДГУ;
- КЗ «Нікопольський фаховий педагогічний коледж» ДОР»;
- Чортківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Олександра Барвінського.

Наукова проблематика конференції:

1. Забезпечення технологічності методик навчання інтегрованих курсів і дисциплін освітніх галузей 1–4 класів
2. Реалізація фахових компетентностей і практичних результатів навчання майбутніх учителів і вихователів у контексті сучасних запитів
3. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до роботи в умовах дистанційної освіти та воєнного стану
4. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям

4.5.5 Міжнародна науково-практична інтернет-конференція молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір» (4 травня 2023 року)

Організатори:

Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Співорганізатори:

- Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка;
- Житомирський державний університет імені Івана Франка;
- Запорізький національний університет;
- Мукачівський державний університет;
- Національний університет біоресурсів і природокористування України;
- Національний університет «Чернігівська політехніка»;
- Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка;
- Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка;
- Сумський державний університет;
- Сумський національний аграрний університет;
- Український державний університет імені Михайла Драгоманова;
- Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна;
- Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ;
- Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія;
- **Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича;**
- Казахський національний університет імені аль-Фарабі (Алмати, Казахстан);

- Gdacska Wyisza Szkoia Humanistyczna (Gdacsk, Polska);
- University of Cape Coast (Cape Coast, Ghana).

Проблемні питання конференції: доповіді, представлені на конференції розкривають теоретичні та практичні основи розвитку інноваційних процесів в різних галузях науки.

4.5.6 Сертифікація вчителів ЗЗСО (в рамках співпраці з Державною службою якості освіти) (квітень 2023 р.)

Експерти: проф. Романюк С.З., доц. Бигар Г.П., доц. Прокоп І.С., доц. Піц І.І., доц. Шевчук К.Д. (Наказ Державної служби якості освіти №01-10/58 від 27.03.2023 р.)

4.5.7 Організація та проведення курсів підвищення кваліфікації для учителів початкових класів м. Чернівці та Чернівецької області (20.03.- 26.03. 2023 р.; 20.11-26.11.2023 р.).

Тематика лекційно-практичних занять та визначені викладачі для їх проведення:

Бигар Г.П. - «Механізми регуляції психо-емоційного здоров'я молодших школярів в умовах воєнного стану»;

Гордійчук О.Є., Білоус О.В. - «Формування інклюзивної компетентності педагога»;

Шевчук К.Д. - «Механізми візуалізації навчального матеріалу за технологією розвитку критичного мислення молодших школярів», «Використання етнотехнологій під час навчання молодших школярів інтегрованого курсу «Я досліджую світ»»;

Предик А.А. - «Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами нетрадиційних технік малювання», «Механізми та інструменти формування рефлексивних вмінь молодших школярів»;

Мафтин Л.В., Біленкова Л.М. - «Профілактика булінгу в роботі з дітьми молодшого шкільного віку»;

Цуркан Т.Г., Величко О.І. - «Формування дослідницької компетентності молодших школярів засобами проектної діяльності у змісті курсу «Я досліджую світ»»;

Цуркан Т.Г. - «Дидактико-методичні особливості навчання змістової лінії «Моя культурна спадщина» у змісті курсу «Я досліджую світ» та її актуальність в умовах війни»;

Бигар Г.П., Маковійчук О.В. – «Організація здоров'язберігаючого середовища в початковій школі за реалізації Концепції Нової української школи»;

Дідух В.В. - «Патріотичне виховання та його актуальність в умовах війни».

4.5.8 26.04.2023р. кафедра стала співорганізатором Регіонального науково-методичного семінару-практикуму «**Особливості організації технологічної освітньої галузі в Новій українській школі та дошкільлі**» разом з Львівським національним університетом імені Івана Франка та Волинським національним університетом імені Лесі Українки. Представили кафедру доц. Предик А.А. з темою: «Підготовка майбутніх вчителів початкової школи до реалізації технологічної та мистецької освітньої галузі в НУШ» та магістрантка Єрмечук Ю.В. з темою: «Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами нетрадиційних художніх технік у Новій українській школі» (науковий керівник доц. Предик А.А.).

5. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО:

- кафедра підтримує тісні творчі зв'язки зарубіжними навчальними закладами – Гданською Вищою школою гуманістичною м.Гданськ (Польща), Сучавським університетом імені Штефан чел Маре (Румунія), ВШТІП Академією прикладних наук, м. Познань (Республіка Польща).

5.1 17.11.23 р. викладачі кафедри у рамках співпраці з Akademia Nauk Stosowanuch (Poznań, Polska) долучилися до Міжнародного круглого столу «Обліково-фінансовий механізм в системі менеджменту»

6. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ЩО ПРОВОДИЛИСЯ НА КАФЕДРІ:

6.1 Науковий семінар «Інклюзивна компетентність педагога: виклики, акценти, орієнтири» (02.05.2023 року)

Доповідач: доц. Гордійчук О.Є.

Проблемні питання семінару:

- професійна готовність педагога до роботи в умовах інклюзії;
- огляд авторської неформальної інклюзивної діяльності;
- структурно-логічна модель залучення студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» до неформальної інклюзивної практики у системі професійно-практичної підготовки майбутнього вчителя Нової української школи, а також на вимогу Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти».

6.2 Науковий семінар «Ведення наукових профілів: мотивація, можливості, перспективи» (28.11.2023 року)

Доповідачі: доц. Маковійчук О.Є., Шилюк О.І. (заступник директора з питань інформаційних технологій Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича)

Проблемні питання семінару:

- ведення наукових профілів як актуальна проблема ЗВО;
- найпопулярніші наукові профілі та мотивація викладачів ЗВО до їх використання;
- особливості використання наукових профілів викладачами ЗВО у професійній діяльності.

8. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ РЕКЛАМИ ДОСЯГНЕНЬ ПІДРОЗДІЛУ

- За 2023 р. кафедрою педагогіки та методики початкової освіти представлено 1 навчально- методичний посібник та 2 методичні рекомендації:
  - **Романюк С.З., Костащук О.І.** Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова) : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. 175 с.
  - **Мафтин Л.В.** Культура фахового мовлення вчителя: метод. реком. до вивчення курсу. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 84 с.
  - **Шевчук К.Д.** Еколого-красзнавча робота з учнями початкових класів. *Методичні рекомендації.* Чернівці: Чернівецький національний університет. 2023. 45с.

9. ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО- ДОСЛІДНУ ТА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ, МОЛОДИХ УЧЕНИХ

9.1. Перелік наукових гуртків, товариств, літстудій та кількість студентів, які беруть участь у роботі і їх досягнення:

- Науковий гурток «Пошук» (керівник: доктор філософії, асист. Дідух В.В., студенти 3-6 курсів);
- Клуб «Педагог» (керівник: к.п.н., доц. Маковійчук О.В., студенти 1-6 курсів).

9.2 Впровадження результатів кваліфікаційних робіт:

1. Гудан Діана: «Розвиток усного мовлення молодших школярів у ЗЗСО з навчанням мовами національних меншин на засадах компетентнісного підходу» (наук. кер. – проф. Романюк С.З.)
2. Маковійчук Надія: «Професійно-особистісне становлення майбутніх учителів початкових класів у процесі педагогічної підготовки в закладі вищої освіти» (наук. кер. – проф. Федірчик Т.Д.)

3. Павлюк Ольга: «Виховання культури гендерної взаємодії молодших школярів в умовах групи продовженого дня» (наук. кер. – проф. Іванчук М.Г.)
4. Когут Олена: «Розвиток креативності молодших школярів на уроках математики засобами дидактичної гри» (наук. кер. – доц. Прокоп І.С.)
5. Іваночко Ольга: «Формування здорового способу життя молодших школярів засобами ігрової діяльності» (наук. кер. – доц. Бигар Г.П.)
6. Катеринюк Христина: «Організація психолого-педагогічного супроводу учнів інклюзивного класу» (наук. кер. – доц. Гордійчук О.Є.)
7. Каралаш Катерина: «Формування в учнів початкової школи уміння вчитися як ключової компетентності» (наук. кер. – доц. Мафтин Л.В.)
8. Тирон Оксана: «Педагогічні умови формування у молодших школярів ціннісного ставлення до природи» (наук. кер. – доц. Шевчук К.Д.)
9. Голик Тетяна: «Полікультурне виховання молодших школярів у позакласній роботі» (наук. кер. – доц. Предик А.А.)
10. Мудра Алла: «Формування лідерських якостей у молодших школярів в умовах Нової української школи» (наук. кер. – доц. Піц І.І.)
11. Ватаман Віоліна: «Педагогічна творчість у професійно-педагогічній діяльності сучасного вчителя початкової школи» (наук. кер. – доц. Богданюк А.М.)
12. Николайчук Наталія: «Формування художньо-естетичної культури молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва» (наук. кер. – доц. Шестобуз О.С.)
13. Косован Анна: «Розвиток лідерського потенціалу майбутнього вчителя Нової української школи» (наук. кер. – доц. Біленкова Л.М.)
14. Житарюк Анастасія: «Формування рефлексивної компетентності вчителя початкових класів в умовах післядипломної педагогічної освіти» (наук. кер. – доц. Нікула Н.В.)

9.3 Проведені на базі університету олімпіади, студентські наукові конференції:

- 42 публікації в тезах доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25–27 квітня 2023 року). Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023 р.
- У роботі студентської наукової конференції взяли участь студенти III-V курсу спеціальності «Початкова освіта» кафедри педагогіки та методики початкової освіти.
  - На пленарному засіданні з доповіддю виступила студентка 5 курсу Віталія Бигар (н. к. – доц. Інна Прокоп) з темою «Комп'ютерні ігри в освітньому процесі початкової школи як ефективний засіб навчання», яка здобула перемогу на факультетському рівні. <http://elemed.chnu.edu.ua/?p=10288>
  - Виступили з доповідями студенти 5-го курсу:

Ст. 5 курсу:

- Іванна Тимків з темою: «Інтеграція у процесі навчання мовно-літературної освітньої галузі: теоретичний аспект» (наук. кер. – проф. Романюк С.З.);
- Ольга Коваль з темою: «Формування мотивації у дітей з ООП як рушійної сили поведінки та процесу учіння» (н. к. – доц. Гордійчук О.Є.);
- Юлія Єрмечук з темою: «Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами нетрадиційних технік малювання» (н. к. – доц. Предик А.А.);
- Анастасія Паук з темою: «Розвиток читацького інтересу молодших школярів засобами буктрейлера» (н. к. – доц. Піц І.І.);
- Анастасія Ротар з темою: «Особливості організації творчої діяльності учнів початкових класів на уроках образотворчого мистецтва» (н. к. – доц. Шестобуз О.С.);
- Наталія Токар з темою: «Організація дослідницької діяльності молодших школярів у процесі розв'язування задач на уроках математики» (н. к. – доц. Прокоп І.С.).

9.4 Виступи студентів на конференціях:

9.4.1 Участь у Всеукраїнських і міжнародних конференціях:

- **Бигар В.** (наук. кер. – Прокоп І.С.). Комп'ютерні ігри як засіб підвищення рівня знань молодших школярів. *Студентська молодь у науці: матеріали всеукр. студ. наук.-практ. конф.* (Хмельницький, 16 трав. 2023 р.). Хмельницький: ХГПА, 2023. С. 63-67.
- **Токар Н.** (наук. кер. – Прокоп І.С.). Організація освітнього процесу на уроках математики в початковій школі з учнями з особливими освітніми потребами. *Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу* : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 13-14 квітня 2023 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2023. С. 490-493.
- **Seleznova O.M., Hordiichuk O.Ye.** Organization of inclusive education in Ukraine as a component of modern education. *International scientific conference «Pedagogy and psychology in the modern world: interaction vectors»*: conference proceedings (August 2–3, 2023 Wloclawek, the Republic of Poland). Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. P. 61-64.
- **Гордійчук О.Є., Коваль О.Ю.** Цифрові сервіси у формуванні вмотивованості дитини з ООП до учіння в дистанційних умовах. *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти* : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 31 трав. 2023 р.).

Академічна доброчесність як цінність освітньо-наукової діяльності : матеріали регіонального наук.-практ. онлайн-семінару (м. Умань, 22 трав. 2023 р.) / МОН України, Пряшівський ун-т у Пряшеві (Словаччина), Ін-т проблем виховання НАПН України [та ін.] ; [редкол.: О. О. Кравченко, Н. М. Коляда, Т. В. Тарасова, А. І. Войтовська ; рец.: Т. Д. Кочубей, М. О. Кулик, А. В. Каркач]. Умань: ЦП «Компринт», 2023. С.86-89.

- **Ротар А., Шестобуз О.** Можливості дидактичної гри як засобу формування творчої активності молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (28 квітня 2023 р.). Переяслав, 2023. Вип. 93. С.84–87.
- **Романюк С., Тимків І.** Використання онлайн платформ у навчанні грамоти молодших школярів в умовах дистанційної освіти. *Актуальні проблеми та стратегії розвитку початкової освіти:* матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (18 травня 2023 року). Рівне: РДГУ, 2023. С. 163-166.
- **Предик А., Дзіняк К.** Специфіка використання діагностичних робіт в Новій українській школі. *Актуальні проблеми та стратегії розвитку початкової освіти:* матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (18 травня 2023 року). Рівне: РДГУ, 2023. С.124-126.

9.4.2 Включені в програму VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції «Волинська весна: перші паростки науки»:

- **Тимків І.** (наук. кер. – Романюк С.З.). Розвиток навички говоріння українською мовою на початковому етапі у школах з навчанням мовою національних меншин. *Волинська весна: перші паростки науки:* збірник матеріалів VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції (22 березня 2023 року КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / уклад. С. Марчука, І. Ковальчук. Луцьк: ПП Мажула Ю. М., 2023. С. 559-562.
- **Токарь Н.** (наук. кер. – Прокоп І.С.). Організація дослідницької діяльності молодших школярів на уроках математики за допомогою STEAM-технологій. *Волинська весна: перші паростки науки:* збірник матеріалів VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції (22 березня 2023 року КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / уклад. С. Марчука, І. Ковальчук. Луцьк: ПП Мажула Ю. М., 2023. С. 562-565.
- **Савчук О.** (наук. кер. – Гордійчук О.Є.). Організація продуктивної взаємодії учнів інклюзивного класу як психолого-педагогічна проблема. *Волинська весна: перші паростки науки:* збірник матеріалів VII Всеукраїнської студентської науково-практичної

онлайн-конференції (22 березня 2023 року КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / уклад. С. Марчука, І. Ковальчук. Луцьк: ПП Мажула Ю. М., 2023. С.133-136.

- **Козачук Г.** (наук. кер. – Гордійчук О.Є.) Мотивація учіння молодших школярів: сутність та особливості формування. *Волинська весна: перші паростки науки: збірник матеріалів VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції* (22 березня 2023 року КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / уклад. С. Марчука, І. Ковальчук. Луцьк: ПП Мажула Ю. М., 2023. С.418-419.
- **Сирнавська Г.-Х.** (наук. кер. – Нікула Н.В.). Методичні аспекти розвитку сенсорних умінь молодших школярів на уроках математики в початковій школі. *Волинська весна: перші паростки науки: збірник матеріалів VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції* (22 березня 2023 року КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / уклад. С. Марчука, І. Ковальчук. Луцьк: ПП Мажула Ю. М., 2023. С. 551-553.

9.4.3 *Включені в програму Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір»:*

- **Предик А. Єрмечук Ю.** Підготовка майбутніх вчителів початкової школи до використання інноваційних технологій навчання при вивченні мистецької освітньої галузі *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (4 травня 2023 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С.П. 2023. С.88-91.
- **Предик А.** Особливості використання мультимедійних технологій на уроках інформатики в початковій школі. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (4 травня 2023 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С.П. 2023. С. 91-94.

9.5 Публікації у закордонних монографіях:

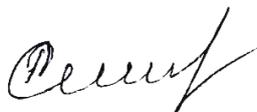
- **Seleznova O. M., Hordiichuk O. Ye.** The current state and problems of the organization of inclusive education in primary school conditions: the ukrainian experience. *Contemporary problems of pedagogy amidst the European integration of educational environment: theory and practice: Scientific monograph.* Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. P. 390-408.

9.6 Отримані нагороди у Всеукраїнських і міжнародних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт, чемпіонатах різних рівнів, мистецьких конкурсах; стипендії, гранти тощо:

Студенти спеціальності «Початкова освіта» ОР Магістр: Іванна Тимків, тема: «Інтегративний підхід до навчання грамоти молодших школярів» (наук. керівник - д.п.н., проф. Романюк С.З.), Марія-Євгенія Бурак (наук. керівник - к.філ.н., доц.Мафтин Л.В.) та ОР Бакалавр - Олександра Качуляк (наук. керівник - к.п.н., доц.Нікула Н.В.) стали переможцями першого (внутрішньоуніверситетського) туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка і спеціальності «Початкова освіта» у 2022/2023 н. р. (Наказ ЧНУ № 167 від 11.05. 2023 р.)

10.Грантова діяльність – у 2023 році немає.

**Завідувач кафедри педагогіки та
методики початкової освіти**

Світлана РОМАНЮК